

کویت و عربستان مناقصه برداشت روزانه برگزار می کنند و امیر عبداللهمیان خواستار رسانه‌های نشدن اختلافات است

مصلحت‌سنجی منفعلانه و از کف رفتن «میدان آرش»



طهمورت حسینی

فوت مکعب و ذخیره نفت در جای آن هم نزدیک به ۳۱۰ میلیون بشکه بر آورده می شود.

میدان گازی آرش، یکی از میادین استراتژیک توسعه نیافته ایران و باناحیه بی طرف بین کویت و عربستان مشترک است. ایران می گوید که تقریباً ۴۰ درصد ساختمان نفتی و گازی میدان آرش در آب‌های ایران واقع شده است.

مشکل اصلی در تعیین مرز دریایی بین طرفین است. ایران و کویت در چهار دهه اخیر بر سر منابع این میدان و در کل تعیین مرزهای دریایی (آبی) با هم اختلاف داشتند. ابتدا فرض بر این بود که میدان آرش فقط میان ایران و کویت مشترک است، اما بالرزنگاری سه بعدی، گستره میدان به سمت عربستان هم گسترش یافت.

البته اختلاف بر سر این میدان گازی تنها به ایران اختصاص ندارد و کویت و عربستان هم سال‌ها در این زمینه با هم مناقشه داشتند. این

سکوت و انفعال دولت رئیسی

دستگاه دیپلماتی ایران بارها گفته که این میدان مشترک است، اما کویت و پس از آن عربستان بر این موضوع اصرار می کنند که ایران حقی در این میدان ندارد. بسیاری بر این باورند که دولت ایران باید به دیوان دادگستری بین المللی شکایت کند، اما به نظر می رسد دولت سیزدهم تمایلی به حقوقی کردن این پرونده ندارد و ترجیح می دهد که با سکوت مساله را پیش ببرد.

از دو سال پیش به این سو که دو کشور رسماً کارهای بهره برداری، انتخاب پیمانکار و نقشه‌های میدان را آغاز کرده‌اند و حالا شاهد توافق عربستان و کویت هستیم، وزارت امور خارجه جز بیانه صادر کردن و اظهارات خنثی سخنگویش و وزارت نفت بجز سکوت طولانی، هیچ اقدام عملی انجام ندادند.

میدان آرش و مناقشه طولانی ایران با همسایگان جنوبی

ایران در حال حاضر ۲۸ میدان مشترک نفت و گاز با همسایگانش دارد. در اکثر میدان‌های در حال بهره برداری، از سایر کشورها در میزان تولید عقب مانده است. میدان گازی آرش یکی از آنهاست. این میدان در شمال خلیج فارس در سال ۱۳۴۶ توسط شرکت نفتی ژاپنی «ای-اوس-سی»، کشف شد. هر چند که معاون حقوقی رئیسی می گوید که میدان آرش را ایران کشف کرده و برای بهره‌برداری از تنش با همسایگانش از آن بهره‌برداری نکرده است. ذخیره در جای گاز این میدان ۲۰ تریلیون

گفت و گو

غلامعلی رجایی با اشاره به سردی فضای انتخابات:

شاید نفر اول تهران با ۵۰ هزار رای انتخاب شود

تبلیغات انتخابات دور دوم مجلس شروع شده و به اذعان رسانه‌های اصول‌گرا، فضا انتخاباتی نیست. غلامعلی رجایی، فعال سیاسی اعتدال‌گرا، در گفتگو با رویداد ۲۴ دلیل این سردی انتخاباتی را بررس کرده است.

بخش‌هایی از این گفت‌وگو در ادامه می‌خوانید:
 * همیشه وقتی انتخابات مجلس به دور دوم می‌کشد، فضا سرد شده و مردم توجه آنچنانی نشان نمی‌دهند. این انتخابات که دیگر جای خود دارد. در واقع مردم در یازدهمین سال گذشته حاضر به حضور در پای صندوق رای نشدنند تا نارضایتی‌شان را از نحوه اداره کشور به گوش مسئولان برسانند.
 * در واقع مشکلات به قدری زیاد هستند و آرامش را از جامعه

گفت و گو

مهاجری:

قالیباف از نمایندگی انصراف دهد عملاً تمام خواهد شد

فعال سیاسی اصولگرا گفت: «قالیباف حتی اگر رئیس نشود می‌تواند فرآیند ۶۰ تا ۷۰ نفره‌ای را در مجلس تشکیل دهد و با آن معادلات و تصمیم‌گیری‌ها تأثیر بگذارد و برای خود تولید قدرت کند اما اگر از نمایندگی انصراف دهد عملاً تمام خواهد شد.

محمد مهاجری در گفتگو با نهمینوز، درباره انتخاب رئیس مجلس دوازدهم گفت: هر کس در مجلس آینده رئیس شود از قدرت بسیار پایینی نسبت به روسای مجلس گذشته برخوردار خواهد بود. در واقع رئیس مجلس دوازدهم بیشتر در نقش یک سخنگویایی نقش



در تازه‌ترین واکنش وزیر امور خارجه ایران به صورت تلویحی از کویت خواسته موضوعات و اختلافات را در رسانه‌ها مطرح نکند. حسین امیر عبداللهمیان روز گذشته و در حاشیه نشست هیات دولت درباره قرارداد عربستان و کویت در میدان گازی آرش گفت: «این موضوع فنی است از اینکه به رسانه‌ها کشیده شود، اجتناب خواهیم کرد به طرف کویتی هم گفتیم کشیده شدن این موضوع به رسانه‌ها به مصلحت دو طرف نیست. در این رابطه باید مذاکرات فنی و حقوقی انجام شود.»

سخنگوی وزارت امور خارجه هم پیشتر در پاسخ به بیانه پایانی سفر امیر کویت به مصر که برای ایران هیچ حقی در این میدان گازی متصور نشده بود، گفت: «صدور بیانه‌های تکراری و طرح ادعای یک‌جانبه از منظر حقوقی هیچ حقی برای دولت کویت ایجاد نخواهد کرد و به مقام‌های این کشور توصیه می‌کنیم از توسل به روش‌های بی‌حاصل سیاسی و رسانه‌ای در ارتباط با موضوع حقوقی و فنی میدان مشترک آرش خودداری کنند.» البته او اعلام نکرده که ایران از کدام ابزار

حقوقی یا فنی برای گرفتن حقوق خود استفاده کرده است. هر چند خجسته‌مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران گفته که «امادگی کامل داریم که عملیات حفاری میدان آرش را آغاز کنیم و منابع مالی قابل توجهی را برای طرح توسعه این میدان مصوب کردیم». اما همین وعده را روزی به نفت یکسال پیش هم داده بود و شاهد تحرک خاصی از سوی ایران نبوده‌ایم.

حراج سر مایه و خدشه به غرور ملی

رویکرد دفاعی دولت سیزدهم در پاریس گیری حقوق ایران و این سرمایه بین نسلی مورد انتقاد جدی قرار گرفته است. هدایت‌الله خادمی، کارشناس انرژی و نماینده پیشین مجلس در رسانه ایکس خطاب به رئیس جمهور نوشت:

«وظیفه دولت دفاع از خاک و آب و منابع کشور است و نباید اجازه دهد که کویت به ما زور بگوید. نیستنست‌ایم و آنها ادعایشان را جلو می‌برند. همین که عربستان و وسط این ماجراست، موفقیتی برای کویت است.»

او تأکید می‌کند: «میدان آرش از ابتدا میدان مشترک برای ایران و کویت بوده است و کویت برای اینکه بتواند موضع خود را پررنگ کند، عربستان را به این میدان افزود و کم کم ایران را حذف کردند.» سید محمد صفحی، فعال سیاسی و معاون مطبوعاتی در دوران اصلاحات نیز نوشت: «این زانزدگی به این نیست که همسایه‌ها موشک و پهپاد ما بترسند، بلکه نباید «حق مسلم» ما از مخازن مشترک نفت و گاز در خلیج فارس را «حق انحصاری» خود بخوانند.»

همچنین صباح زنگنه، از کارشناسان روابط

دیپلماتی همسایگی دولت سیزدهم بیش از آنکه آورده مشخصی برای کشور داشته باشد، یک مانور داخلی برای دستاور دساز ی بوده است. حذف تدریجی و محترم‌مانه ایران از میدان گازی آرش و بهره‌برداری عربستان و کویت از آن بیش از هر زمانی موبدنا توانی دستگاه سیاست خارجی و البته وزارت نفت در بازپس گیری حق ایران است

بین الملل و انرژی می‌گوید: «تقش وزارت خارجه در این رابطه می‌تواند موثر و مهم باشد اما وزارت نفت هم باید اقداماتی انجام دهد. به نظر می‌رسد اهتمام وزارت خارجه و نفت به بخش میادین مشترک کم‌رنگ بوده است و نیاز به دقت بیشتری دارد.»

واقعبیت تحریم و مدبران انکارکننده

تحریم‌های متعدد باعث شده تا کشورهای رقیب ایران با بهره‌گیری از منابع مالی و تکنولوژی شرکت‌های خارجی هر سال میزان بیشتری از میادین مشترک گازی و نفتی برداشت کنند و عقب‌افتادگی تکنولوژیک در کنار همراهی نکردن سایر کشورها در طرح‌های اقتصادی، وضعیت حذف تدریجی و محترم‌مانه رادر میدان گازی آرش برای ایران رقم زده است.

حسن مرادی، استاد حقوق اقتصاد و انرژی دانشگاه تهران می‌گوید: «وقتی دو کشور عربستان و کویت با یکدیگر متحد شده‌اند به این مناسبت که به زودی و در قالب قراردادهایی با شرکت‌های خارجی وارد مرحله استخراج خواهند شد و دقیقاً همین جاست که ماجرا پیچیده‌تر از قبل می‌شود. در واقع تا پیش از شروع همکاری با کمپانی خارجی، طرف حساب ایران کشورهای مدعی بر مالکیت میدان گازی هستند، اما به محض انعقاد قرارداد، باقراداده‌ها با شرکت‌های خارجی، طرفین دیگری نیز دربار ه میدان گازی آرش مدعی خواهند شد.»

اکثر مقاماتی که امروز سکان دار حکمرانی در کشور هستند در سال‌های گذشته با هر دوا راه بی‌اثر بودن تحریم‌ها و حتی فواید آن سخن‌ها گفته بودند. با این حال در روزهای اخیر معلوم شد که تحریم چگونه می‌تواند سر مایه‌ها و فرصت‌های رشد اقتصادی را به نابودی بکشد. نفت و گاز به عنوان ثروت ایران در این فضا تاراج می‌شود. روزی داستان اتوبوس‌های چینی و تها تر آن با پول نفت و روز دیگر وضعیت اسفناک استخراج از میدان گازی آرش.



خطیر، نیازمند انتخاباتی کاملاً فابیتی بودیم تا این طریق نخبگان طیف‌های مختلف با یکدیگر برای پوشیدن رای نمایندگی قایت می‌کردند که بدون شک و بی‌هیچ حرف و حدیثی مجلسی قوی و کارآمد تشکیل شود. اما حالا مجلسی باید به فکر جامعه باشد که با شاخص‌های قانون‌نویسی و البته نظارتی کارشناسی غربیه است.

* بسیاری از نمایندگان مجلس دوازدهم شام تا یکسال طول می‌کشد تا با وظایف نمایندگی آشنا شوند و بتوانند شرایط جامعه را به درستی تحلیل کنند.

* البته ناگفته پیداست، شلختگی اقتصادی مستقیماً به سیاست خارجی و نگرش نظام سیاسی به نظام بین الملل دارد. در واقع اگر نتوانیم، مشکلات مان با دنیا را رفع کنیم، مردم به این نتیجه می‌رسند که اصلاح محال است. دقیقاً به همین دلیل است که در چند انتخابات گذشته، رغبتی برای رای دادن از خود نشان ندادند.

* اساساً شرایط نابسامان زمانی به سامان می‌رسند که دولت و مجلسی روی کار باشند که تخصص و تجربه را توانمند داشته باشند و همچنین مسائل روز را به طور کارشناسی تجزیه و تحلیل کنند. مجلس دوازدهم در حالی کمتر از یک ماه دیگر شروع به کار خواهد کرد که تعداد زیادی از منتخبین با ۶۷ درصد رای ممکن برای مجلس نشین شدند. سؤال این است که از چنین نماینده‌ای چه توقعی می‌توانیم داشته باشیم؟ «هیچ!»

* مردم در حالی در انتظار بهبودی اوضاع هستند که هم دولت، دولتی ضعیف و ناکارآمد است و هم مجلس متشکل از نمایندگان است. به طوری که هم بیشتر نمایندگان مجلس و هم اعضای دولت از وظایف و اهمیت جایگاهشان بی‌اطلاع هستند در این برهه حساس

خواهد کرد و اگر در تراز سرن سه‌قوه قرار بگیرد قطعاً به لحاظ جایگاهی پایین‌تر از آنهاست. وی اشاره به دلایل کاهش اعتبار و قدرت رئیس مجلس آینده افزود: مشارکت مردم در انتخابات کم بود و همچنین پایین بودن سطح عمومی نمایندگان فعلی باعث می‌شود منتخب مجلس دوازدهم برای ریاست‌نیز از سطح بالایی برخوردار نباشد. به عبارت بهتر، اگر آقای قالیباف به ریاست مجلس انتخاب شود، حتی قالیباف ضعیف مجلس یازدهم نیز نخواهد بود.

این فعال مطبوعاتی درباره رقبای اصلی محمدباقر قالیباف برای کسب کرسی ریاست مجلس آینده یاد او شد: حمله به آقای قالیباف زیاد است. سه نفر یعنی آقایان ذوالنور، آقاهرانی و نیکزاد صندلی ریاست آقای قالیباف را تهدید می‌کنند اما چون مجلس دوازدهم از نظر سیاسی چندفرآکسیون خواهد بود که هیچ کدام اکثریت مجلس را در اختیار ندارند، ضمن آنکه این فرآکسیون‌ها تمام‌بایم اختلافات

شدیدی خواهند داشت. همین مسئله باعث می‌شود رئیس مجلس قادر به جمع کردن و مدیریت فضا نباشد. وی درباره فرقی ریاست مجلس با قالیباف و غیر قالیباف ادامه داد: اگر قالیباف رئیس مجلس شود حتماً از جناح پایداری و انامنمورد حمله و نقدهای تند قرار خواهد گرفت. در واقع مجلس دوازدهم مجلسی خواهد بود که دائماً در آن کشمکش است. حتی اگر این کشمکش‌ها از بیرون مجلس نیز بخواند کنترل شود، فضا به سمت آرامش نمی‌رود. حتماً در مقطعی این اختلافات خود را نشان خواهد داد. مهاجری درباره احتمال انصراف از نمایندگی محمدباقر قالیباف در صورت عدم ریاستش بر مجلس دوازدهم گفت: حتماً قالیباف، هاشمی، فسنجلی نیست که اگر رئیس نشود، موقعیت‌های دیگری داشته باشد. اگر آقای قالیباف رئیس نشود از نمایندگی مجلس استعفا نمی‌دهد چون اگر استعفا دهد همان نقشی را نیز می‌تواند در مجلس ایفا کند. دست می‌دهد.